Wymagania Edukacyjne
Religia
Klasa VII

Ogólne:

Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności, postawa, zaangażowanie, przygotowanie do zajęć, systematyczność i obowiązkowość w podejściu do przedmiotu, aktywność na lekcjach, prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności: sprawdziany, kartkówki, aktywność, praca domowa, prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń, prace dodatkowe, praca na lekcji, prace z wykorzystaniem techniki cyfrowej.

Każde pięć „+" to ocena bardzo dobra. Z kolei pięć „-" skutkuje oceną niedostateczną. „Plusa" otrzymuje uczeń za aktywność na lekcji, zaangażowanie.

Nauczyciel może postawić uczniowi minusa gdy ten:

- jest nieprzygotowany do zajęć (brak zeszytu ćwiczeń lub brak zeszytu przedmiotowego);
- nie uważa na lekcji;
- nie udziela odpowiedzi na pytanie nauczyciela, chociaż wynika ona z toku lekcji;
- odmawia współpracy.

Nieprzygotowania: Uczeń ma prawo zgłosić w każdym półroczu 2 nieprzygotowania - bez podania przyczyny. Są one odnotowywane w dzienniku, ale nie mają żadnego wpływu na ocenę. Należy zgłosić je po wejściu do klasy lub w czasie sprawdzania listy obecności. Niewykorzystane nieprzygotowania nie przechodzą na kolejne półrocze. Nieprzygotowania nie zwalniają ucznia z pisania sprawdzianów i zapowiedzianych kartkówek.

Sprawdziany. Nauczyciel zapowiada sprawdzian z minimum tygodniowym wyprzedzeniem. Wpisuje tę informację w dziennik elektroniczny. Każdy sprawdzian powinien być poprzedzony powtórzeniem wiadomości. Uczeń, który w danym dniu nie przystąpił do sprawdzianu, pisze go we wskazanym przez nauczyciela terminie.

Kartkówki nie podlegają poprawie. Kartkówka może być niezapowiedziana i może zawierać materiał z ostatnich trzech lekcji. Czas jej trwania: nie dłuższy niż 15 minut. W przypadku uczniów posiadających opinie PPP kartkówki mogą podlegać poprawie w porozumieniu z nauczycielem lub czas ich pisania może być wydłużony.

Każdy sprawdzian, za który uczeń otrzymał ocenę niedostateczną (1) można poprawić. Termin wyznacza nauczyciel. W przypadku pozostałych ocen (2,3) uczeń może dokonać ich poprawy, ale raz w półroczu. Oceny (4) i (5) nie podlegają poprawie.

Uczniom, którzy mają opinie PPP i są objęci dostosowaniem form i metod pracy do ich możliwości psychofizycznych przysługuje wydłużenie czasu pracy na sprawdzianach i kartkówkach, możliwość ich poprawy.

Pisemna praca domowa może być pracą wykonaną w zeszycie ćwiczeń, zeszycie przedmiotowym, projektem lub prezentacją zapisaną na innym nośniku także elektronicznym. Praca pisemna nie podlega ocenie. Nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną na temat pracy wskazując co jest dobrze, a co wymaga poprawy. Pracą domową może być także prezentacja przygotowana w zespole.

Uczniowie biorący udział w konkursach przedmiotowych otrzymują uwagę pozytywną do dziennika, a w przypadku uzyskania wyróżnienia lub nagrody adekwatnie ocenę bardzo dobrą lub celującą. Nauczyciel może wstawić uczniowi ocenę bardzo dobrą lub celująca także wtedy, gdy w wyniku udziału w konkursie uczeń opanował treści ponadprogramowe.

Pisemne prace, w których przyznaje się punkty za poszczególne zadania, a zwłaszcza sprawdziany i kartkówki są oceniane według punktacji zamieszczonej w Statucie Szkoły.

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy czynią dobro”
zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-02/20.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

a) posiadł wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu diecezjalnym, powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	dokładna znajomość tekstu, melodii	dobra znajomość tekstu, melodii	niezbyt dokładna znajomość tekstu	fragmentaryczna znajomość tekstu	brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp.	starannie prowadzony wszystkie zadania	zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów)	pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak podręcznika
3. Prace domowe	staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze	merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe	wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze	powiązane z tematem niestaranne	widać próby wykonania pracy na temat	praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	wiadomości zawarte w podręczniku wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie prawidłowych pojęć	wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela	wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające	słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	wielokrotnie pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania przejawia postawę apostolską	niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

I PÓŁROCZE

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Czynię dobro	wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3) opisuje przejawy miłości Boga do człowieka (A.5.3), wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji. podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędzia, lecz jako Ten, kto kocha, podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6) na przykładzie Piotra, podaje prawdę, że wiara jest łaską darem od Boga (A.3.1), niezasłużonym przez człowieka, uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez czynienie dobra, podejmowanie codziennych obowiązków i modlitwę. podaje prawdę, że Jezus wysłuchuje naszych próśb ze względu na naszą wiarę, przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3) na przykładzie setnika, wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panie nie jestem godzien…”.	charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdę szczęśliwy, gdy jest bez grzechu, charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywie wieczności, uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), wskazuje dziedziny życia rodzinnego, w których możemy wzorować się na Świętej Rodzinie, wyjaśnia, że osobista relacja z Bogiem ma wpływ na relacje w rodzinie.	podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indywidualnie do każdego człowieka, uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwiera drogę do szczęścia. podaje, jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi, interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra i zdradzie Judasza, uzasadnia, że przyznanie się do winy i żal prowadzi do oczyszczenia, a ich brak do nieszczęścia. uzasadnia, że działania człowieka skierowane ku dobru prowadzą do zbawienia, uzasadnia, że Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka, ale wspólnie z innymi. wymienia owoce zaufania Jezusowi, interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika, charakteryzuje postać setnika jako poganina, uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą.	określa własne rozumienie szczęścia, określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia, interpretuje tekst hymnu Magnificat, interpretuje biblijną perykopę o robotnikach w winnicy, uzasadnia, że Święta Rodzina może i powinna być wzorcem godnego i świętego życia naszych rodzin.	interpretuje teksty biblijne mówiące o wzajemnych relacjach osób tworzących Świętą Rodzinę.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	podaje prawdę, że Jezus wychodzi do ludzi ze swoim słowem, by dać im szansę zbawienia, podaje przykłady, w jaki sposób realizować słowo Boże w swoim życiu, wyjaśnia znaczenie symboli ewangelistów, uzasadnia, że treść Ewangelii jest aktualna w każdym czasie, przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym (A.13.3), uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła (A.10.3), prezentuje pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa (A.13.1), zestawia wydarzenia biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.13.17) obecność Jezusa w Kościele, charakteryzuje sposoby obecności Chrystusa wśród nas, uzasadnia, że przebywanie w obecności Boga w niebie ma swój początek już na ziemi.	uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże (A.10.3), wyjaśnia pojęcia: „Ewangelia”, „ewangelie synoptyczne” (A.10.1), przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2) – Ewangelia, charakteryzuje specyfikę i przesłanie poszczególnych Ewangelii (A.13.5), prezentuje biblijne i patrystyczne świadectwa dotyczące historyczności Jezusa (A.13.1), omawia teorie negujące historyczność Jezusa i przedstawia kontrargumenty (A.13.2), w oparciu o dokumenty pozachrześcijańskie uzasadnia, że Jezus istniał naprawdę.	wyjaśnia, że poznanie i przyjęcie słowa Bożego prowadzi do zmiany życia, wymienia sposoby objawiania się Boga: w słowie Bożym (A.5.1), omawia kontekst historyczny przyjścia na świat Jezusa, w skrótowej formie przedstawia pozachrześcijańskie dokumenty świadczące o Jezusie, interpretuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa i Jego pozostaniu wśród ludzi.	uzasadnia konieczność troski o rozwijanie słowa Bożego w swoim sercu, interpretuje teksty biblijne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa, uzasadnia wartość życia „w obecności Chrystusa”.	prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów, wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterech Ewangeliach w świetle ich teologii.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Historia zbawienia: Jezus Chrystus	wyjaśnia pojęcie: przypowieść (A.10.1), omawia przypowieść: o siewcy, o domu na skale, o talentach, o zabłąkanej owcy, o ziarnie gorczycy i zaczynie chlebowym (A.13.6), wymienia miejsca, w których słuchamy słowa Bożego, podaje prawdę, że Boże słowo jest fundamentem, na którym ma budować własne życie, podaje prawdę, że wszystkie zdolności są darem Boga i należy je pomnażać, wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), wskazuje znaczenie dóbr materialnych w życiu chrześcijanina (C.7.5), wymienia wartości, których nie można zdobyć za pieniądze, podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie (F.2.3), charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), definiuje pojęcie „cud”, wymienia sposoby Bożego objawienia w Jezusie Chrystusie (A.5.1) – wybrane cuda: przemiana wody w wino, rozmnożenie chleba, uzdrowienie epileptyka, uzdrowienie opętanego, wskazuje przyczyny zła (A.7.2), podaje prawdę, że przyczyną zagubienia człowieka jest grzech oraz prawdę, że Bóg poszukuje grzesznika, podaje przykłady, w jaki sposób królestwo Boże jest budowane na ziemi duchowo i materialnie.	podaje cechy przypowieści jako gatunku literackiego (A.9.5), dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi wydarzeniami Nowego Testamentu (A.13.16), wyjaśnia, na czym polega Dobra Nowina o królestwie Bożym (A.13.7), wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle Bożego wezwania (C.10.5), omawia znaczenie przykazań kościelnych (E.2.11), omawia przypowieść o dziesięciu pannach (A.13.6), omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), oczekiwanie na oblubieńca odnosi do powtórnego przyjścia Chrystusa, wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę, interpretuje teksty dotyczące modlitwy Jezusa (D.2.2), uzasadnia, że Bóg poszukuje człowieka, ponieważ go kocha, omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4) – królestwo Boże przemienia świat, w oparciu o teksty biblijne opisuje misyjną działalność Kościoła (F.1.2).	uzasadnia, że aby słowo Boże mogło wydać plon, konieczne jest zaangażowanie człowieka, wyjaśnia, na czym polega bezinteresowny dar serca i uzasadnia jego wartość, określa, na czym polega roztropność i nieroztropność, wymienia sposoby powrotu do życia w łasce Bożej i warunki trwania w niej, uzasadnia, dlaczego powinniśmy być zawsze przygotowani na powtórne przyjście Chrystusa, wymienia sfery życia ludzi, w których Jezus dokonywał cudów, omawia prawdę, że Jezus jest Dobrym Pasterzem, wskazuje, że Boża miłość jest skierowana do każdej osoby indywidualnie, charakteryzuje sposoby Bożego poszukiwania.	wyjaśnia, dlaczego słuchanie słowa Bożego i wypełnianie go prowadzi do królestwa Bożego, uzasadnia, dlaczego warto rozwijać swoje umiejętności, uzasadnia, że zbawienie osiągamy, wykorzystując dary, które nam powierzono, omawia przesłanie perykopy o ubogiej wdowie. interpretuje perykopy biblijne opisujące wybrane cuda, wyjaśnia symboliczne znaczenie ziarna gorczycy i kwasu chlebowego we wzroście duchowym, uzasadnia, że królestwo niebieskie wzrasta dzięki Bożej mocy, a jego rozwój dokonuje się w historii ludzkości.	charakteryzuje postawę człowieka budującego swoje życie na słowie Bożym, przygotowuje plan akcji charytatywnej uzasadnia, że cuda Jezusa są potwierdzeniem Jego Synostwa Bożego i ogłaszaniem królestwa Bożego uzasadnia, że słowo Boże ma moc przemiany ludzkich serc.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach : małżeństwo i kapłaństwo	wskazuje wybrane teksty biblijne i liturgiczne odnoszące się do sakramentu święceń, wyjaśnia pojęcia: rady ewangeliczne (A.10.1), podaje, że przygotowanie do przyjęcia sakramentów obejmuje formację zarówno w zakresie wiedzy, jak i postaw, opisuje, czym jest sakrament małżeństwa (B.9.1), przedstawia motywy przyjęcia sakramentu małżeństwa (B.8.4), przedstawia konsekwencje wynikające z sakramentu małżeństwa (B.3.3), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu rodziny (E.1.2), wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), wymienia przejawy miłości rodziców do dziecka, wylicza trudności oraz korzyści płynące z posiadania licznego potomstwa (rodzeństwa), wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi, wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie (E.1.5),	opisuje, czym jest sakrament święceń (B.9.1), przedstawia motywy przyjęcia sakramentu święceń (B.9.2), przedstawia sakrament święceń jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby (B.9.3), przedstawia konsekwencje egzystencjalne bierzmowania (B.5.3), omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina (B.5.4), przedstawia sakrament małżeństwa jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby (B.8.5), omawia liturgię sakramentu małżeństwa (B.3.4), przytacza wybrane teksty biblijne i liturgiczne na temat sakramentu małżeństwa (B.3.2), podaje przykłady autorytetu osób dorosłych, wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C.5.1), omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym i społecznym (E.1.4),	wymienia konsekwencje wynikające z przyjęcia sakramentu święceń i ślubów zakonnych, wyjaśnia znaczenie sakramentu święceń w życiu chrześcijańskim, omawia sposoby przygotowania do poszczególnych sakramentów, określa odpowiedzialność szafarzy przed Bogiem za właściwe przygotowanie kandydatów do sakramentów, interpretuje wybrane teksty biblijne i liturgiczne na temat sakramentu małżeństwa (B.3.2), wymienia symbole związane z sakramentem małżeństwa, wyjaśnia znaczenie sakramentu małżeństwa w życiu chrześcijańskim, charakteryzuje małżeństwo i rodzinę jako wspólnotę, potrafi wyjaśnić wartość różnorodności relacji w rodzinie wielodzietnej, charakteryzuje szczególne relacje pomocy i troski w rodzinie wielodzietnej, uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych, omawia, czego dotyczą wybory życiowe młodego człowieka,	charakteryzuje, na czym polega życie zakonne według rad ewangelicznych, omawia charyzmat wybranego zgromadzenia zakonnego, wyjaśnia, na czym polega godne udzielanie i przyjmowanie sakramentów, wymienia i charakteryzuje różnice w pojmowaniu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych, charakteryzuje zmiany w modlitwie od dzieciństwa do chwili obecnej, ,	wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim, uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania, wyjaśnia znaczenie samodzielności w życiu osoby dojrzewającej.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Spotkanie z…: małżeństwo i kapłaństwo	określa, czym jest rodzicielstwo (macierzyństwo i ojcostwo), wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) rodzicielskiej, wyjaśnia, na czym polegają naturalne metody planowania rodziny (C.5.12), ocenia osiągnięcia biotechnologii w perspektywie nauki Kościoła (C.5.5), definiuje, co to jest antykoncepcja i wymienia jej rodzaje.	uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), uzasadnia zło antykoncepcji (C.5.13) i wylicza jej skutki uboczne, uzasadnia zło zapłodnienia *in vitro* (C.6.2), wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1), uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4).	wyjaśnia, czym jest NaProTechnologia, podaje, że naturalne planowanie rodziny stanowi styl życia, wyjaśnia, na czym polega zapłodnienie *in vitro*, wymienia postawy wynikające z prawdziwej miłości kobiety i mężczyzny.	definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego i wylicza jego przyczyny , argumentuje sens życia zgodnie z naturą, uzasadnia, że wykluczenie płodności niszczy miłość.	

II PÓŁROCZE

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Moje zasady	podaje przykłady praw, które obowiązują każdego i w każdym czasie, oraz takich, które ludzie mogą ustanawiać i modyfikować, wskazuje przyczyny nieszczęść i zła (C.1.5), przedstawia skutki zła (A.7.4), określa istotę prawdziwej wolności, podaje zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów (C.2.3), podaje przykłady nadużywania wolności, wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.1.3), wymienia, co pomaga dokonywać wyborów między dobrem a złem, przedstawia konsekwencje dobra i zła (C.1.4), definiuje pojęcie uczciwości, podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia, wymienia, co można stracić przez nieuczciwość. uzasadnia ochronę własności (C.7.1), definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo, wskazuje przyczyny zła (A.7.2), dostrzega i opisuje związek między kłamstwem i oszustwem, a poniżaniem człowieka jako podmiotu i przedmiotu kłamstwa (C.7.3), wymienia najważniejsze uczucia i określa, czym są, wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi,	opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo naturalne, wartości, sumienie, powinność moralna (C.2.1), rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach (C.7.4), wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, powołując się na przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (A.13.13), omawia sposoby kształtowania sumienia (C.2.5), uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej (E.1.2) oparte na prawdzie, uzasadnia wartość prawdomówności (C.7.2) i dotrzymywania danego słowa, charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8) w sferze emocji, omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym (E.1.4),	uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych, charakteryzuje skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych, wyjaśnia, czym samowola rożni się od wolności, podaje przykłady funkcjonowania sumienia (prawidłowe i nieprawidłowe działanie), wykazuje różnicę w postępowaniu z przymusu i własnej woli, uzasadnia, że wybór dobra prowadzi do szczęścia dla pojedynczego człowieka i wszystkich ludzi, wyjaśnia, dlaczego człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych, uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym, podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia, definiuje, czym są uzależnienia, i wyjaśnia, na czym polegają,	uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność, uzasadnia konieczność formacji sumienia i wskazuje, na czym powinna się opierać, analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka, analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka,	określa, na czym polega relatywizm moralny, uzasadnia wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas decyzje, potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Moje zasady	wskazuje na najważniejsze zagrożenia wynikające z uzależnień dzisiejszej młodzieży: alkoholizm, narkomania, hazard, fonoholizm, siecioholizm, pornografia, gry komputerowe (C.8.2), nikotynizm, zakupoholizm, wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej (C.5.6), wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci, wyjaśnia szkodliwość hejtu.	wyjaśnia, czym są zachowania ryzykowne (C.8.1), argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych.	charakteryzuje skutki uzależnienia, określa szkodliwość narkotyków, wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktowania się przez Internet, podaje zasady właściwego korzystania z Internetu, charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym.		

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Dzieje Kościoła	wyjaśnia, dlaczego Bitwa Warszawska stoczona w dniach 13–25 sierpnia 1920 r. jest nazywana cudem nad Wisłą, ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej Polski: cud nad Wisłą, akt oddania Polski Maryi i Jej Sercu w roku 1946 i jego owoce (E.5.7), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu narodu (E.1.2), wyjaśnia, na czym polega miłość do Ojczyzny (E.1.6), podaje nazwę swojej diecezji oraz imię i nazwisko jej biskupa, wymienia najważniejsze sanktuaria swojej diecezji, podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty diecezjalnej (E.2.12),	wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmu hitlerowskiego i bolszewickiego (E.3.10), charakteryzuje postawę bł. kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny, uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.1.7), wskazuje, gdzie jest katedra i seminarium duchowne,	ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości, określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm, uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny, wymienia i omawia przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego, podaje najważniejsze fakty związane z obchodami Tysiąclecia Chrztu Polski, podaje definicję sanktuarium, diecezji, seminarium, wymienia dobra materialne i duchowe, z których korzysta w parafii (ofiarowane przez wiernych w historii), opowiada historię swojego kościoła parafialnego,	wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę, charakteryzuje wartości, dla których Polacy oddawali życie, wyjaśnia rolę sanktuariów w życiu społecznym i narodowym, charakteryzuje charyzmat wybranej grupy parafialnej,	charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej, omawia najważniejsze wydarzenia z historii swojej diecezji,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Dzieje Kościoła	definiuje pojęcie parafii podaje, kto do niej przynależy, wymienia i opisuje formy zaangażowania świeckich w życie parafii (grupy dziecięce i młodzieżowe) podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty parafialnej (E.2.12), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła (E.1.2), opisuje możliwości i podaje przykłady apostolstwa w rodzinie (F.2.1), podaje prawdę, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa, omawia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli i spędzanie wolnego czasu (C.4.5), podaje przykładowe postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli (C.4.6), wyjaśnia ewangelizacyjne znaczenie praktykowania tradycji chrześcijańskich (zwyczajów, obrzędów).	podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty parafialnej (E.2.12), wyjaśnia, że parafia jest jednocześnie jednostką administracyjną Kościoła i wspólnotą wiernych, definiuje pojęcie Kościoła domowego, opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego, wskazuje na zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe.	charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy, wyjaśnia, dlaczego niedziela jest nazywana pierwszym dniem tygodnia, uzasadnia, dlaczego niedziela jest dniem wolnym od pracy, a poświęconym na spotkanie z Bogiem, wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego.	przygotowuje plan na wspólną niedzielę z rodziną.	podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	prezentuje wybrane sylwetki świętych polskich (E.5.8) – św. brat Albert, wskazuje sposoby pomocy osobom chorym i cierpiącym (C.5.6), podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: chorych, samotnych, biednych, wykluczonych społecznie (F.2.3), podaje przykłady, w jaki sposób może kształtować odwagę, wymienia najważniejsze fakty z życia św. Jana Pawła II, wskazuje na wydarzenia, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9) – wybrane zasługi Jana Pawła II dla Ojczyzny i narodu polskiego, podaje miejsca i formy kultu związanego z osobą błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki, podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), opowiada, w jaki sposób Polacy czcili Maryję w różnych okresach historycznych.	prezentuje wybrane sylwetki świętych polskich (E.5.8) – ks. Józef Stanek, Natalia Tułasiewicz, Marianna Biernacka, wskazuje najważniejsze fakty z życia wybranych świętych z czasów II wojny światowej (E.4.1), podaje przykłady współczesnych chrześcijan, przeżywających cierpienie w duchu wiary (A.13.15), podaje przykłady, w jaki sposób można połączyć świętowanie uroczystości Matki Bożej, Królowej Polski z Narodowym Świętem Trzeciego Maja.	charakteryzuje postawę br. Alberta wobec ubogich, interpretuje słowa św. br. Alberta „powinno się być jak bochen chleba…”, podaje przykłady pomocy bezdomnym współcześnie, opowiada o męczeństwie św. Maksymiliana Kolbe, podaje przykłady inicjatyw podejmowanych przez Polaków związanych z osobą św. Jana Pawła II, wymienia najważniejsze fakty z życia ks. Jerzego Popiełuszki, charakteryzuje wpływ jego nauczania dla kształtowania narodowych postaw Polaków, uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętym męczennikiem, podaje, genezę ustanowienia uroczystości Matki Bożej Królowej Polski, uzasadnia, że jest ono wyrazem wdzięczności za Bożą opiekę, jakiej doświadczają Polacy za pośrednictwem Maryi, wyjaśnia przesłanie hymnu Bogarodzica oraz treść wybranej pieśni maryjnej.	podaje, czym zajmują się bracia albertyni i siostry albertynki, opowiada o heroizmie życia wybranych świętych II wojny światowej, uzasadnia, że kult Jana Pawła II ma wpływ na postawy Polaków wobec wiary i Ojczyzny, interpretuje tekst z Księgi Apokalipsy Ap 11,19a.	uzasadnia, że przyjęcie śmierci przez św. Maksymiliana za współwięźnia jest wynikiem świętości życia, charakteryzuje wpływ nauczania ks. Jerzego Popiełuszki dla kształtowania narodowych postaw Polaków.

I i II PÓŁROCZE

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	wyjaśnia pojęcie: błogosławieństwa (A.10.1), przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na Gorze (A.13.8), podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8), wymienia okresy roku liturgicznego i święta upamiętniające wydarzenia z życia Jezusa, wymienia uroczystości i święta Pańskie, uroczystości wybranych świętych (B.2.2), wskazuje przyczyny lęku przed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi. ukazuje związek pokłonu mędrców z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina (A.10.5), podaje, że Wielki Post to czas rozważania Męki Pana Jezusa, opisuje przejaw miłości Boga do człowieka w historii zbawienia (A.5.3), charakteryzuje czyn św. Weroniki, podaje, że postać Weroniki występuje w VI stacji nabożeństwa drogi krzyżowej,	wymienia osiem błogosławieństw (C.9.1), uzasadnia koncepcję szczęścia zawartą w ośmiu błogosławieństwach (C.9.5), ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), na podstawie dotychczasowej wiedzy przytacza wątki, tematy i postaci biblijne z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej (A.13.19) – „Bóg się rodzi”, wskazuje na skutki wynikające z Odkupienia dla życia chrześcijanina (A.13.10), analizuje i interpretuje tekst o pojmaniu Jezusa w ogrodzie Oliwnym,	podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie, wyjaśnia, że świętość można osiągnąć żyjąc duchem ośmiu błogosławieństw, wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny, podaje okoliczności narodzenia Pana Jezusa, mówi z pamięci tekst kolędy i omawia jej przesłanie, charakteryzuje podobieństwa w postawach w poszukiwaniu Mesjasza pomiędzy współczesnymi ludźmi, Herodem a mędrcami, wskazuje współczesne sposoby naśladowania św. Weroniki, podaje cechy wiernego przyjaciela Chrystusa, określa, na czym polegała zdrada Judasza i charakteryzuje jego postać, omawia, dlaczego podczas liturgii Wielkiego Czwartku Najświętszy Sakrament jest przenoszony do ciemnicy,	uzasadnia chrześcijański sens i wartość świętowania na przestrzeni roku liturgicznego, określa postawy ludzi wobec Jezusa, analizując tekst biblijny Mt 2,1-12, interpretuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa,	dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o narodzeniu Jezusa, na podstawie tekstu „Gorzkich żali” i rozważań nabożeństwa drogi krzyżowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia,

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	wskazuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu, wymienia osoby, które spotkały Chrystusa zmartwychwstałego, podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty parafialnej (E.2.12) podaje przykłady, jak może ewangelizować, podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostolstwo (także współczesnych) (F.2.4), wymienia rożne sposoby oddawania czci Maryi, przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3) – różne formy nabożeństw majowych, podaje tytuły tradycyjnych pieśni eucharystycznych, uzasadnia, że udział w procesji Bożego Ciała świadczy o przynależności do wspólnoty Kościoła i wspólnoty parafialnej.	zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6) – wyjaśnia: symbolikę grobu Pańskiego, przesłanie procesji Bożego Ciała na ulicach miast i wsi, symbolikę ciemnicy, przytacza biblijne relacje o pustym grobie i chrystofaniach (A.6.1), wymienia argumenty za prawdziwością zmartwychwstania Jezusa (A.6.2), wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźć własne miejsce i zadanie do spełnienia, wyjaśnia dogmat maryjny: Boże Macierzyństwo (A.13.12), przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu Kościoła (E.1.2).	wskazuje przyczyny odchodzenia współczesnego człowieka od Chrystusa, określa, na czym polega dzieło nowej ewangelizacji, uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego, wyjaśnia wybrane wezwania „Litanii loretańskiej do NMP”, wyjaśnia, że litania jest modlitwą, w której prosimy o wstawiennictwo Maryi u Jej Syna, Jezusa, podaje nazwy miejsc związanych z cudami eucharystycznymi.	interpretuje tekst sekwencji wielkanocnej, uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocie parafialnej, stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła, wyjaśnia znaczenie obrzędów, symboli i znaków używanych podczas procesji Bożego Ciała.	opisuje zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej tajemnicy zbawienia, która uobecnia się w tajemnicy przemiany chleba w Ciało i wina w Krew, wymienia zwyczaje związane z uroczystością Bożego Ciała spotykane w jego regionie.